

Решение № 60015

Номер 60015

Година 05.02.2021

Град Смолян

Районен Съд - Смолян

На 11.01

Година 2001

В публично заседание в следния състав:

Председател:

Секретар:

Прокурор:

като разглежда докладваното от

Гергана Кузманова

Гражданско I инстанция дело

номер

20205440100232

по описа за

2020

година

Производството е образувано по искова молба на *** против ***, в която се твърди от ищеца, че с Договор за потребителски заем с номер ***, представляваното е отпуснал на ответника паричен кредит размер на 17 000.00 лв. и закупуването на застраховка от 6120.00 лв.

Сумата предмет на горепосочения договор е изплатена от кредитора по начина, уговорен в чл.1 от договора, с което ищецът е изпълнил задължението си по него. Усвояването на посочената сума от ответника е удостоверил с полагането на подписа си в поле "Удостоверение на изпълнението". Въз основа на чл.3 от същия, за ответника е възниквало задължението да погаси заема на 96 месечни вноски - всяка по **319.91 лв.**, които вноски съставляват изплащане на главницата по заема, ведно се оскъпяването и, съгласно годишния процент на разходите - 11,16% и годишния лихвен процент - 9,89%, посочени в параметрите по договора.

Длъжникът-ответник в настоящото производство е преустановил плащането на вноските по кредит номер ***, като към тази дата са погасени **10** месечни вноски. На основание чл. 5 от договора вземането на ** става изискуемо в пълен размер, ако кредитополучателят просрочи две или повече месечни вноски, считано от падежната дата на втората пропусната месечни/а вноска. По този начин ответникът е следвало да изплати остатъка по заема в размер на **22 412 26 лв.**, представляващ оставащите 86 броя погасителни вноски към 20.04.2018, към която дата е станал изискуем в целия му размер. Въпреки настъпилия падеж на втората непогасена вноска, кредитополучателят не е изпълнил задължението си. Това принуждава кредитора да изпрати покана за доброволно изпълнение, в която изрично е обявил вземането си за изискуемо и го е поканил да го погаси. Поканата е изпратена на адреса, който е деклариран в договора, а съгласно чл.9 от същия, всички изявления на кредитора се считат за узнати от кредитополучателя, ако бъдат изпратени на адреса, посочен в договора.

За дължимите суми е подал заявление за издаване заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 от ГПК и такава е издадена по ч.гр.д.№*/2019г. на СмРС.Съобразно дадените му от съда указания предявява настоящия установителен иск за вземането си.

Моли съда да постанови решение, с което да се признае за установено по отношение на ответника, че същият дължи на ищеца следните суми: 16 117.97 лв, представляваща главница по договора за кредит, 6 294.29 лв. представляваща възнаградителна лихва по договора, 2 422.87 лв. представляваща законна лихва за забава за периода от 20.04.2018г. до 11.10.2019г., ведно със

законната лихва от момента на подаване на заявлението до окончателното изплащане на дължимите суми., за които суми по ч.гр.д.№*2019г. е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 от ГПК.

При условие на евентуалност, ако установителния иск бъде отхвърлен поради ненадлежно съобщаване на предсрочната изискуемост на длъжника, моли ответникът да бъде осъден да заплати на ищеца горепосочените суми.

Претендира и за разноски по водене на делото.

В срока по чл.131 от ГПК ответникът е подал отговор на исковата молба чрез назначения му особен представител адв.***, с който изразява становище,че искът относно главницата в размер на 16117,97лева е частично неоснователен по основание и размер., а по отношение на исковата претенция за възнаградителна лихва в размер на 6294,29 лева и за законна лихва за забава за периода от 20.04.2018г. до 11.10.2019г. в размер на 2422,87 лева счита същата за изцяло неоснователна.

Не оспорва, че между страните е сключен договор за потребителски паричен кредит, отпускане на револвиращ потребителски кредит, издаване и ползване на кредитна карта ***, по силата на който му е отпуснат потребителски кредит в размер на 17 000 лева. Кредитополучателят се е задължил да погаси кредита на 96 равни (анюитетни) месечни вноски, като всяка една от тях в размер на 319.91 лева (триста и деветнадесет лева и деветдесет и една стотинки). Крайният срок за погасяване на кредита е бил 20.04.2025г. От съдържанието на договора се установява, че страните са уговорили, че ГПР е в размер на 11.16 % и лихвен процент в размер на 9.89%. Липсват твърдения, както и доказателства, че уговорения заем е усвоен от кредитополучателя.

Не оспорва също, че е извършвал периодични плащания, погасявал е кредита до 03.2018г., като размера на извършените плащания възлиза на сумата в размер на 3 199.10 лева.

Прави възражения за нищожност на клаузи от процесния договор за потребителски паричен кредит. Съгласно практиката на Съда на ЕС по приложението на Директива 93/13/ЕИО на Съвета от 5.1У.1993 г. относно неравноправните клаузи в потребителските договори, която е транспонирана в българското законодателство с § 13а т. 9 от ДР на ЗЗП, националният съд е длъжен служебно да преценява неравноправния характер на договорните клаузи, попадащи в приложното поле на Директива 93/13/ЕИО, и по този начин да компенсира неравнопоставеността, съществуваща между потребителя и продавача или доставчика.

В Закона за защита на потребителите и по-конкретно в чл.143 от същия е дадено определение на понятието "неравноправна клауза" в договор с потребител, а именно - всяка уговорка в негова вреда, която не отговаря на изискването за добросъвестност и води до значително неравноправие между правата и задълженията на търговеца или доставчика и потребителя, като различните хипотези на неравноправни уговорки са неизчерпателно изброени в 20 точки от посочената разпоредба. Според чл.146, ал.1 от ЗЗП неравноправните клаузи в договорите са нищожни освен ако не са уговорени индивидуално, като в алинея 2 от същата разпоредба е посочено, че не са индивидуално уговорени клаузите, които са били изготвени предварително и поради това потребителят не е имал възможност да влияе върху съдържанието им особено в случаите на договор при общи условия. Такова разрешение е дадено и в Директива 93/13/ЕИО. Според чл.3 от Директивата, неравноправни клаузи са договорни клаузи, които не са индивидуално договорени и които въпреки изискванията за добросъвестност създават в ущърб на потребителя значителна неравнопоставеност между правата и задълженията, произтичащи от договора. Не се счита за индивидуално договорена клауза, която е съставена предварително и следователно потребителят не е имал възможност да влияе на нейното съдържание. Фактът, че някои аспекти от дадена клауза или някоя отделна клауза са индивидуално договорени, не изключва приложението на чл.3 от Директивата към останалата част на договора, ако общата преценка на договора сочи, че той е договор с общи условия. Когато продавач или доставчик твърди, че клауза от договор с общи условия е договорена индивидуално, негова е доказателствената тежест да установи този факт.

В случая е видно, че процесният договор за потребителски кредит е сключен при Общи условия, т. е. при предварително определени от страна на финансовата институция договорни клаузи. След като самият договор е бланков, означава че същият не е бил предмет на предварително договаряне между страните, от което следва извод, че кредитополучателят не е имал възможност да влияе върху съдържанието му. В случая е бил подписан стандартизиран бланков формуляр, чието съдържание е предварително изготвено от самия ищец.

От съдържанието на договора категорично се установява, че кредиторът е посочил като абсолютни стойности лихвения процент по заема и ГПР. Липсва обаче, както в самия договор, така и в Общите условия към него, ясно разписана методика на формиране на годишния процент на разходите по кредита - кои компоненти точно са включени в него и как се формира посочения в договора ГПР от 11,16 %. Годишният процент на разходите (ГПР) е величина, чийто алгоритъм е

императивно заложен в ЗПК и приемането на методика, налагаща изчисляване на разходите по кредита по начин, различен от законовия е недопустимо. Тези съставни елементи обаче, както бе посочено и по-горе, в случая остават неизвестни. Не става ясно какво се включва в общите разходи за потребителя /настоящи или бъдещи/, доколкото в погасителната вноска е включено и изплащане на задължение по застраховка "защита на плащанията". Липсва и конкретна уговорка за условията за прилагането на ГЛП. Липсва уточнение за базата, върху въз основа на която се начислява лихвеният процент - дали върху целия размер на кредита или върху остатъчната главница. т. е. не става ясно как е разпределен лихвеният процент във времето - върху цялата дължима главница или е съобразно поетапното ѝ намаляване. Оттук не става ясно как е формирана възнаградителната лихва и защо възлиза на претендирания размер. Действително, при фиксирана лихва не се прилага изискването за предоставяне информация за последователността на разпределяне на вноските между различните неизплатени суми, но това изискване е относимо към чл. 11, ал. 1, т. 11 ЗПК, а не към чл. 11, ал. 1, т. 9 от ЗПК. В договора за кредит винаги следва да са посочени условията /начините/ за прилагането на лихвения процент или поне от цялостното съдържание на договора и погасителния план към него да може непротиворечиво и без съмнение да се изведе какъв е начинът на начисляване на лихвения процент съобразно главницата по договора. Това изискване не е изпълнено от ищеца. В договора е посочен единствено размерът на лихвения процент. Нито в договора, нито в погасителния план към него, има отбелязване какъв е общият размер на дължимата за срока на договора възнаградителната лихва и съотношението ѝ с главницата по кредита, за да може да се установи при какви условия /начини/ е приложен лихвеният процент и дали същият отговаря на посочения от кредитодателя фиксиран размер. Също така следва да се посочи, че нито в договора, нито в общите условия е посочено какъв вида на лихвения процент, дали е фиксиран, променлив или референтен. Следователно е налице нарушение на императивната разпоредбата на чл. 11, ал. 1, т. 9 от ЗПК, тъй като не е налице индивидуално договаряне на параметрите в договора за потребителски кредит, което означава че въпросните договорни клаузи за ГПР и ГЛП са неравноправни, и на основание чл.146 ал.1 ЗЗП същите са нищожни.

Ако съдът приеме, че посочените клаузи са неравноправни и като такива нищожни, прави възражение за прихващане, като с платената от него сума 3199.10 лева се приеме, че е погасена част от дължимата главница по договора.

В съдебно заседание ищецът р.пр. не изпраща представител. Поддържа иска в писмено становище.

Ответникът р.пр. не се явява. Искът се оспорва от особения представител адв.**.

Съдът, след преценка на изложеното в исковата молба, и като обсъди събраните по делото писмени и гласни доказателства, прие за установено следното от фактическа страна:

По ч.гр.д.№*/2019г. образувано по подадено заявление от ***, Смолянският районен съд е издал Заповед № */01.11.2019г. за изпълнение на парично задължение по чл.410 от ГПК, с която е разпоредено длъжникът *** да заплати на кредитора *** следните суми: **16 117,97 лв.** (шестнадесет хиляди сто и седемнадесет лева и деветдесет и седем стотинки) — главница, дължима по Договор за потребителски заем с номер ***г., **6 294,29 лв.** (шест хиляди двеста деветдесет и четири лева и двадесет и девет стотинки) – възнаградителна лихва от 20.03.2018 г. до 20.04.2025 г., **2 422,87 лв.** /две хиляди четиристотин двадесет и два лева и осемдесет и седем стотинки/ - мораторна лихва за периода 20.04.2018г. до 11.10.2019г., както и законна лихва от датата на подаване на заявлението – 25.10.2019 г. до изплащане на вземането, както и **546,70 лв.** /петстотин четиридесет и шест лева и седемдесет стотинки/-разноски по делото, от които 25.00 лв. за държавна такса и 50,00 лв. за юрисконсултско възнаграждение.

Заповедта за изпълнение е връчена на длъжника И. И. чрез залепване на уведомление, поради което съдът с Разпореждане №273/24.01.2020г. е указал на заявителя да предяви иск за установяване на вземането си по издадената заповед за изпълнение.

Разпореждането е получено от заявителя на 30.01.2020г. и на 26.02.2020г. е образувано настоящото производство по предявеният от кредитора иск за установяване на вземането по посочената по-горе заповед за изпълнение.

Видно от представения Договор за потребителски паричен кредит №***г., сключен между ** като кредитор и **, като кредитополучател, ищецът е отпуснал на кредитополучателя кредит за потребителски цели в размер на 17 000,00 лв., застраховка „Защита на плащанията „ – застрахователна премия 6120,00лв., такса ангажимент-425лв. Договореният лихвен процент е в размер на 9,89%, а ГПР-11,16%. Съгласно договорения погасителен план, кредитополучателят се задължава да изплати кредита на 96 месечни погасителни вноски, всяка по 319,91 лв., първата от които с падеж 2007.2017г., а последната с падеж 20.04.2025г., като общия размер на плащанията е 30711,36лв.

От заключението на вещото лице по назначената и изслушана СИЕ се установява, че Размерът на усвоеният кредит е 17 000.00 лева. Сумата 16 575.00 лева/след приспадане на такса ангажимент в размер 425.00 лева/ е преведена на 03.05.2017 г. по банкова сметка при ТБ ** с титуляр на сметката **.

Размерът на непогасените от ответника И. И. И. задължения по процесния договор за потребителски паричен кредит № ** г., сключен между него и ** към 25.10.2019 г./датата на завеждане на заявлението по чл.410 от ГПК/ е **18 921.71 лева**, както следва:

- **15 735.47 лева** – главница
- **382.50 лева** - просрочени застр.такси до 20.08.2018 г.
- **762.58 лева** - просрочена договорна лихва
- **52.36 лева** — обезщетение за забава в размер на действащата законова лихва до 20.08.2018г.
- **1 988.80 лева** - законна лихва върху главница за периода 20.08.2018 г./датата на обявяване на предсрочната изискуемост/ до 25.10.2019 г./датата на завеждане на заявлението по чл.410 от ГПК.,

Размерът на непогасените от ответника И. И. И. задължения по процесния договор за потребителски паричен кредит № PLUS -14757734 от 02.05.2017 г за главница, договорна лихва и обезщетение за забава за периода от 20.04.2018 г./падеж на първата непогасена погасителна вноска/ до 20.12.2020 г. /на изготвяне на заключението/ е **20 735.67 лева**, както следва:

- **15 735.47 лева** - главница.
- **382.50 лева** - просрочени застр. такси до 20.08.2018 г.
- **762.58 лева** - просрочена договорна лихва
- **52.36 лева** — обезщетение за забава в размер на действащата законова лихва до 20.08.2018 г.
- **3 802.76 лева** - законна лихва върху главница за периода 20.08.2018 г./датата на обявяване на предсрочната изискуемост/ до 20.12.2020 г./датата на изготвяне на заключението.

4. С извършените от ответника плащания по договора за потребителски паричен кредит в размер на 3 199.10 лева са извършени погасявания, както следва:

- за главница - **1 264.53 лева**
- за договорна лихва - **1 297.07 лева**
- за такса застраховка на кредит - **637.50 лева**

При така установеното от фактическа страна, съдът направи следните правни изводи:

За да се уважи предявения установителен иск, ищецът следва да докаже фактите, които сочи да обуславят исквата му претенция в т.ч. наличието на сключен договор за заем, изпълнение на договорните си задължения за предоставяне на заемната сума, при което за ответника е възникнало задължение за нейното връщане. Също така ищецът следва да докаже, че договорът е предсрочно изискуем, каквито твърдения са изложени в исквата молба.

Като потребител ответникът разполага със защитата срещу неравноправни клаузи, предвидена в Глава Шеста на ЗЗП, за които съдът следи служебно. Доколкото съдът следи служебно за наличието на неравноправни клаузи и за действителността на сключения договор за заем, то в тежест на ищеца е да докаже, че са спазени приложимите към процесния договор за потребителски кредит императивните законови изисквания, както и че клаузите на договора, касаещи основните му параметри са индивидуално договорени.

В случая между страните са възникнали правоотношения по договор за потребителски кредит по чл.9 и сл. ЗПК. Съгласно чл.9, ал.1 ЗПК договорът за потребителски кредит е договор, въз основа на който кредиторът предоставя или се задължава да предостави на потребителя кредит под формата на заем, разсрочено плащане и всяка друга подобна форма на улеснение за плащане. Съгласно чл.10, ал.1 ЗПК договорът за потребителски кредит се сключва в писмена форма, на хартиен или друг траен носител, по ясен и разбираем начин, като всички елементи на договора се представят с еднакъв по вид, формат и размер шрифт – не по-малък от 12, в два екземпляра – по един за всяка от страните по договора. Съгласно чл.11, ал.2 ЗПК общите условия са неразделна част от договора за потребителски кредит и всяка страница се подписва от страните по договора. Ответникът изрично е посочил, че приема общите условия, като е подписал същите, поради и което няма пречка част от изискуемото към договора съдържание да е уговорено в приложените и подписани от страните общи условия.

В процесния договор за потребителски паричен кредит ** е посочен лихвения процент по заема, ГПР на заема и годишното оскъпяване на заема, като освен договорна лихва в общата подлежаща на връщане сума е включена и дължимата застрахователна премия по сключената застраховка на плащанията. Съгласно чл. 10, т.9 договорът за потребителски кредит следва да съдържа лихвения

процент по кредита, условията за прилагането му и индекс или референтен лихвен процент, които е свързан с първоначалния лихвен процент, както и периодите, условията и процедурите за промяна на лихвения процент, ако при различни обстоятелства се прилагат различни лихвени проценти, тази информация се предоставя за всички лихвени проценти. Внимателния прочит на разпоредбата налага извода, че пълната редакция на текста е свързана с възможността за промяна на уговорения първоначално лихвен процент. В случая такъв е уговорен като постоянен, а не променлив - поради което е достатъчно да бъде посочен размера на същия, което е сторено в договора. Не намира приложение и разпоредбата на чл. 10, т.9а от ЗПК. Страните са подписали погасителен план, съдържащ информация за размера, броя, периодичността и датите на плащане на погасителните вноски, каквото е законовото изискване на чл. 11, т.11 ЗПК при договори за кредит с фиксиран лихвен процент.

С оглед гореизложеното по повод съдържанието на сключения договор за потребителски кредит между ответника и ищеца съдът счита, че са спазени императивните изисквания на ЗПК, поради което договорът за потребителски кредит не е недействителен поради нарушение на разпоредбите на ЗПК.

Съдът намира за основателни възраженията на ответника, че не е налице обявена от ищеца предсрочна изискуемост на договора за кредит.

С оглед задължителните указания по тълкуването на чл. 60, ал. 2 от Закона за кредитните институции по т. 18 от ТР № 4/2013г. от 18.06.2014г. по тълк. дело № 4/2013г. на ВКС, ОСГТК, фактическият състав, пораждащ възможността кредитора да получи предоставена главница по кредит преди изтичане на уговорен в полза на длъжника срок налага позоваване на две предпоставки: обективен факт, уговорен като основание за едностранно изменение на договора, и упражнено от кредитора право да обяви кредита за предсрочно изискуем с изявление, достигнало до длъжника.

Независимо от обстоятелството, че ищцовото дружество не е банка, а финансова институция по смисъла на чл. 3 ЗКИ, даденото в цитираното ТР разрешение за необходимостта преди подаването на заявлението да се съобщи на длъжника изявлението на кредитора, че счита кредитът за предсрочно изискуем, е принципно и следва да намери приложение по аналогия. Същото следва да се прилага не само за настъпване на предсрочната изискуемост на задължения по договор за банков кредит /който по същността си е договор за заем/, но и по отношение настъпването на предсрочна изискуемост на разсрочени парични задължения по други договори, по които престацията на кредитора е била изпълнена в цялост, а задължението на длъжника е разсрочено. Не съществуват правно-логически аргументи, които да са основание за различно третиране на предсрочната изискуемост на кредитите /заемите/, отпускани от небанкови финансови институции/ и тези, отпускани от търговските банки. Няма основание ищецът-кредитодател, който е финансова институция по смисъла на чл. 3, ал. 1 ЗКИ и по занятие предоставя заеми със средства, които не са набрани чрез публично привличане на влогове или други възстановими средства, да бъде освободен от задължение да обявява на длъжника, че счита кредитът за предсрочно изискуем, защото това несъмнено би го поставило в привилегировано положение спрямо банката, която също по занятие предоставя в заем парични суми за своя сметка и на собствен риск. Отделно - кредитополучателите по договори, сключени с небанкови финансови институции, биха били поставено в по-неблагоприятно положение спрямо длъжниците по договори за банков кредити.

Поради изложените съображения настоящият съдебен състав счита, че и при вземания по договор за кредит с кредитор финансова институция по смисъла на чл. 3 ЗКИ, съдържащ клауза за предсрочна изискуемост при неплащане на определен брой вноски, предсрочната изискуемост не настъпва автоматично, а е необходимо преди подаване на заявлението кредиторът да е уведомил длъжника, че упражнява правото си да обяви кредита за предсрочно изискуем, и това волеизявление трябва да е достигнало до длъжника. Срокът за изпълнение на задължението е съществен елемент от съдържанието на договора за кредит, поради което за промяната му е необходимо не само наличие на договорна клауза, но и изявление на правоимащия /кредитор/, че се възползва от това право и обявява задълженията за предсрочно изискуеми. Постигнатата в договора предварителна уговорка, че при неплащане на определен брой вноски или при други обстоятелства кредитът става предсрочно изискуем и без да уведомява длъжника кредиторът може да събере вземането си, не поражда действие, ако банката, съответно финансовата институция, изрично не е заявила, че упражнява правото си да обяви кредита за предсрочно изискуем, което волеизявление да е достигнало до длъжника - кредитополучател. В този смисъл е и Решение № 3 от 17.04.2019 г. на ВКС по т. д. № 1831/2017 г., II т. о., ТК/ , в което се приема, че предсрочната изискуемост на вземането по договор за заем за потребление по чл. 240 от ЗЗД, уредена в нормата на чл. 71 от ЗЗД, представлява преобразуващо право на кредитора за изменение на договора, което се упражнява с едностранно волеизявление, което обаче следва да достигне до насрещната

страна и поражда действие, ако са били налице обективните предпоставки за предсрочната изискуемост, уговорени в договора или предвидени в закона.

В настоящия случай не се установява при условията на пълно и главно доказване приложената към исковата молба „Последна покана“ за обявяване на кредита за предсрочно изискуем/ на л.36 от делото/ да е достигнала до ответника – кредитополучател преди подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл.410 от ГПК, доколкото липсват доказателства тази покана да е изпратена по пощата или по друг начин.

В Тълкувателно решение № 8/2017 от 02.04.2019 г. по т.д. № 8/2017 г. се приема, че предсрочната изискуемост на вземането по договора за кредит променя изискуемостта на вноските, които не са подлежали на изпълнение преди датата на настъпването ѝ, но няма за последица изменение на основанието, от което произтича вземането. Вноските с падеж преди датата на настъпване на предсрочната изискуемост и вноските, станали предсрочно изискуеми, са вземания, възникнали на едно и също основание - договора за кредит. По тези съображения позоваването на предсрочната изискуемост не е определящо за основанието на претенцията, предявена по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК. Правното основание, на което се претендира изпълнение и на вноските с настъпил падеж, и на предсрочно изискуемата главница, е сключеният договор за кредит.

В така цитираното Тълкувателно решение № не е изследван въпроса „Може ли обявяването на кредита за предсрочно изискуем да бъде извършено чрез връчване на препис от исковата молба по чл. 422, ал. 1 ГПК и приложеното към нея изявление за обявяване на кредита за предсрочно изискуем и представлява ли това факт, който трябва да бъде съобразен от съда по чл. 235, ал. 3 ГПК“, предвид вече приетото в т. 18 от Тълкувателно решение № 4 от 18.06.2014 г. на ВКС по тълк. д. № 4/2013 г., ОСГТК, че в хипотезата на предявен иск по чл. 422, ал. 1 ГПК вземането, произтичащо от договор за банков кредит, става изискуемо, ако кредиторът е упражнил правото си да направи кредита предсрочно изискуем. Ако предсрочната изискуемост е уговорена в договора при настъпване на определени обстоятелства или се обявява по реда на чл. 60, ал. 2 от Закона за кредитните институции, правото на кредитора следва да е упражнено преди подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение, като кредиторът трябва да е уведомил длъжника за обявяване на предсрочната изискуемост на кредита. Доколкото този въпрос не е обсъждан в по – късно постановеното тълкувателно решение, то следва към настоящия момент да се приложат разпоредбите на действащото предходно тълкувателно решение.

В постановената след 02.04.2019 г. съдебна практика на ВКС се приема, че в случай, че не се установи по делото по предявен иск по чл. 422 ГПК, че на длъжника е връчено уведомление за предсрочна изискуемост, то предявените иски следва да се уважат до размера на падежираните вноски, въпреки че съгласно Тълкувателно решение № 8/2017 от 02.04.2019г. по тълк. дело № 8/2017г. на ОСГТК на ВКС разбиране, че решението на съда трябва да отразява правното положение между страните по делото, каквото е то в момента на приключване на съдебното дирене. (В този смисъл Решение № 3 от 17.04.2019 г. на ВКС по т. д. № 1831/2017 г., II т. о., ТК).

В случая с оглед на гореизложеното предявеният главен иск – този по чл.422 от ГПК се явява неоснователен, поради липса на обявена преди подаване на заявлението предсрочна изискуемост на вземането. С оглед неоснователността на главния иск, съдът следва да се разгледа предявеният при условията на евентуалност осъдителен иск.

Съгласно Решение № 198 от 18.01.2019 г. по т.д. № 193 по описа за 2018 г. на ВКС, ТК условие за разглеждане на осъдителни иски, съединени при условията на евентуалност с установителни иски по чл. 422 ГПК, е отхвърлянето на установителните иски, поради ненастъпила предсрочна изискуемост на вземанията по кредита преди заявлението по чл. 410 ГПК, като в този случай се въвежда ново обстоятелство в исковата молба. Приема се, че уведомяването на длъжника по кредита за изявлението на банката за настъпване на предсрочната изискуемост се осъществява с получаване на обективизираното в исковата молба изявление т.е. с връчване на ответника на препис на исковата молба, с която е предявен и осъдителен иск за вземанията. Приема се, че при назначен на ответника особен представител на основание чл. 47, ал. 6 ГПК с връчването на препис от исковата молба и на уведомление за предсрочна изискуемост на особения представител, се счита, че е налице надлежно уведомяване на длъжника ответник.

На основание гореизложените съображения съдът приема, че с връчването на препис от исковата молба и на приложението към нея документи, включително и уведомление за обявяване на кредита за предсрочно изискуем, на особения представител на ответника, кредитът се счита за предсрочно изискуем. В настоящия случай препис от исковата молба и приложените към нея доказателства е връчен на особения представител на ответника на 07.08.2020г., от който момент цялото задължение по договора за кредит става предсрочно изискуемо и предявеният осъдителен иск за главница и възнаградителна лихва до датата на предсрочната изискуемост се явяват основателни и доказани до размерите, установени от заключението на вещото лице., а именно 15 735,47лв.-

главница, 762,58лв.- договорна лихва и 2 041,16лв . –законна лихва. Върху главницата следва да се присъди и законната лихва, считано от датата на предявяване на осъдителния иск-26.02.2020г. до окончателното ѝ изплащане.

Осъдителния иск следва да се отхвърли за разликата над тези суми, а именно за разликата над 15 735,47лв.-главница до претендирания размер от 16117,97лв. за възнаградителна /договорна лихва следва да се отхвърли за разликата 762, 58лв. до претендираните 6 294, 29 лв.и законната лихва за забава следва да се отхвърли за разликата над 2041,16 лв. до претендираните 2 422,87лв.

С оглед изхода на спора и на основание чл. 78, ал. 1 и ал.3 ГПК, в полза на ищеца следва да се присъдят разноски, съразмерно на уважената част от исковата претенция. Ищецът претендира и е представил доказателства за разноски в заповедното производство, които обаче не му се дължат, доколкото искът по чл. 422 ГПК съдът счита за изцяло неоснователен.

В исковото производство ищецът е направил разноски за 1275,05лв. за особен представител, , 160,00 лв.- разноски за вещо лице, 496,71лв.-разноски за ДТ и 150,00лв.- разноски за юрисконсулт. Съобразно уважената част от исковете ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца разноски в общ размер на 1442,03лв.

По изложените мотиви съдът

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ предявеният от *** с ЕИК **, със седалище и адрес на управление гр. С. представлявано от ** против ** с ЕГН * с адрес ** по чл.422 от ГПК за признаване на установено, че ответникът дължи на ищеца следните суми: 16 117.97 лв, представляваща главница по договора за кредит , 6 294.29 лв. представляваща възнаградителна лихва по договора, 2 422.87 лв. представляваща законна лихва за забава за периода от 20.04.2018г. до 11.10.2019г., ведно със законната лихва от момента на подаване на заявлението до окончателното изплащане на дължимите суми., за които суми по ч.гр.д.№1231/2019г. е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 от ГПК., поради ненастъпване на предсрочната изискуемост на договора за кредит преди подаване на заявлението.

ОСЪЖДА **. с ЕГН * с адрес *** да заплати на *** с ЕИК **, със седалище и адрес на управление гр. С. **, представлявано от *** следните суми : 15 735,47лв.- непогасена главница по Договор за потребителски заем ***, , 762,58лв.- договорна лихва и 2 041,16 лв . –законна лихва за периода 20.04.2018г. до 11.10.2019г. , ,ведно със законната лихва върху главницата от датата на предявяване на осъдителния иск-26.02.2020г. до окончателното изплащане. , като **ОТХВЪРЛЯ** иска в частта за главницата- за разликата над 15 735,47лв.- до претендирания размер от 16 117,97лв. ,в частта за договорната лихва -за разликата 762, 58лв. до претендираните 6 294, 29 лв. и в частта за законната лихва за забава- за разликата над 2 041,16 лв. до претендираните 2 422,87лв. , като неоснователен.

ОСЪЖДА ** с ЕГН * с адрес ** да заплати на ** с ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр. С. **, представлявано от ** разноски по водене на делото в размер на 1442,03лв., съобразно уважената част от иска.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Смолянски окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

РАЙОНЕН СЪДИЯ: